

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

ערר 21-1412

לפני כבוד חברי הוועדה:

מוחמד מולא, עו"ד - יו"ר הוועדה

ראאד חאג' יחיא, רו"ח - חבר הוועדה

מאגמה ישראל פרויקטים בע"מ מס' 514204635
ע"י ב"כ עו"ד יגיל מרון

העוררת:

נ ג ד

רשות המסים

המשיבה:

באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
מייל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

1. לפנינו ערר על החלטת המשיבה בעניין בקשת העוררת לקבלת מענק בעד השתתפות בהוצאות קבועות לחודשים מאי – יוני 2020 (בקשה מספר 57140304), אשר הוגשה מכוח חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), תש"פ-2020 (להלן: "חוק התכנית לסיוע כלכלי").
2. לטענת העוררת, החלטה המשיבה בבקשה למענק לא ניתנה בכתב, ולבאי כוחה נודע עליה במהלך שיחה טלפונית עם נציג מטעם המשיבה אשר התקיימה ביום 31/08/2021.
3. ביום 16/09/2020 הגישה העוררת השגה על החלטת המשיבה.
4. ביום 09/05/2021 ניתנה החלטת המשיבה בהשגה, במסגרתה נקבע כי העוררת אינה זכאית למענק בעד השתתפות בהוצאות קבועות בשל ירידה במחזורי העסקאות שקדמה להתפשטות נגיף הקורונה בארץ, וללא קשר אליה. המשיבה ציינה כי מסקנתה מבוססת על הירידה החדה שחלה במחזורי העסקאות של העוררת החל מסוף שנת 2019, וכן על הירידה שחלה במספר העובדים שהעסיקה העוררת החל מחודשים ספטמבר – אוקטובר 2019. בהיתן האמור, קבעה המשיבה כי החודשים מאי – יוני 2019 אינם רלוונטיים לקביעת מחזור הבסיס, וכי מחזור העסקאות אשר נקבע כמחזור הבסיס הוא ממוצע של המחזורים שדווחו על ידי העוררת בחודשים ינואר – פברואר 2020. בהשוואה בין המחזור בתקופת הבסיס לבין המחזור בתקופת הזכאות, עלה שלא קיימת ירידה בשיעור של 40% ועל כן העוררת אינה זכאית למענק.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

5. העוררת לא השלימה עם החלטת המשיבה בהשגה, והגישה כתב ערר.

טיעוני העוררת

6. לעוררת טענות כנגד התנהלות המשיבה בכל הקשור להמצאת החלטה בבקשה למענק. לטענת העוררת, מדובר בהתנהלות לא תקינה.
7. לגופו של עניין, טענה העוררת כי במהלך שנת 2019 החליטה לשנות את אופי פעילותה העסקית, בכך שפיטרה את מרבית עובדיה השכירים, והתחילה לעבוד עם קבלני משנה. לטענתה, מדובר בשינוי אסטרטגי שאינו קשור להתפשטות נגיף הקורונה, ואשר הגדיל את הרווחיות שלה.
8. העוררת ציינה כי בהחלטת המשיבה בהשגה נרשם כי נציגי המשיבה שוחחו עם נציגת העוררת, והלה מסרה להן כי עובדי העוררת פוטרו בשל צמצומים בפעילות העסקית של העוררת. לטענת העוררת, מדובר בתשובה שטחית ושגויה של עובדת זוטרה במשרדו של רואה החשבון של העוררת.
9. לטענת העוררת, פעילותה העסקית נפגעה כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה, שכן חלק גדול מלקוחותיה הם מענף המלונאות, ענף שנפגע קשות כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה ובשל כך הופסקו פרויקטים קיימים, והוקפאו פרויקטים חדשים. כמו כן, צוין כי לא סופקו שירותים ללקוחות פרטיים בשל מגבלות שהוטלו על הציבור ובגללן נמנע מעובדי העוררת להיכנס לבתים פרטיים. העוררת המציאה מסמכים התומכים בטענותיה.
10. לבסוף, ביקשה העוררת להורות על ביטול החלטת המשיבה בהשגה, ועל תשלום מענק בהתאם לנוסחה שנקבעה בחוק התכנית לסיוע כלכלי. בנוסף, ביקשה העוררת כי החלטת הוועדה בתיק הערר, תחול על בקשותיה הנוספות לקבלת מענק בעד השתתפות בהוצאות קבועות לחודשים ספטמבר - אוקטובר 2020, נובמבר - דצמבר 2020, וינואר - פברואר 2021.

טיעוני המשיבה

11. בכתב התשובה שהוגש, עמדה המשיבה על הרקע להחלטת הממשלה, ולחקיקת חוק התכנית לסיוע כלכלי. כמו כן, עמדה על תכלית המענק בדבר השתתפות בהוצאות קבועות וכן על התנאים לו, ובדגש על התנאי לקיום קשר סיבתי בין הירידה במחזור העסקאות בתקופת הזכאות בהשוואה לתקופת הבסיס לבין ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

12. בהתייחסה לטענות העוררת, טענה המשיבה כי קיימת ירידה תלולה במחזורי העסקאות של העוררת החל מחודש נובמבר 2019. בנוסף, טענה המשיבה כי במקביל לירידה במחזורי העסקאות, קיימת ירידה במספר העובדים שהעסיקה העוררת.
13. בשים לב לנתונים שפורטו בכתב התשובה, טענה המשיבה כי לא מתקיים קשר סיבתי בין הירידה במחזור העסקאות בתקופת הזכאות בהשוואה למחזור העסקאות בתקופת הבסיס לבין ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה.
14. המשיבה טענה כי לאור הירידה במחזורי העסקאות, נקבע מחזור בסיס מתוקן, שהוא ממוצע של מחזורי העסקאות בחודשים ינואר ופברואר 2021. לגישת המשיבה, מחזור הבסיס המתוקן משקף את המצב הכלכלי החדש של העוררת, ולמעשה את ירידת המחזורים הנכונה מבחינת הקשר הסיבתי.
15. לבסוף, ביקשה המשיבה לדחות את הערר, תוך חיוב העוררת בהוצאות הליך זה בצירוף שכר טרחת עורך דין ומע"מ כחוק.

טענות הצדדים בדיון שהתקיים

16. ביום 05/08/2021 הורתה הוועדה על קיום דיון באמצעים טכנולוגיים.
17. במסגרת ההחלטה על קיום הדיון, הפנתה הוועדה תשומת לב המשיבה כי בהתאם לדו"ח סיכום דיווח לשנת 2019 (ESNA), מחזור העסקאות של העוררת בחודשים ספטמבר – אוקטובר 2019 הוא 289,977 ₪ ולא 189,977 ₪ כפי שנרשם בטבלה שבסעיף 20 לכתב התשובה. כמו כן, הובהר כי הוועדה אינה רואה עין בעין טענות המשיבה ביחס לירידה במחזורי העסקאות של העוררת, וזאת בשים לב למחזורי הדיווח החודשיים לשנת 2019, המצביעים על תנודתיות מסוימת.
18. נוכח האמור, הורתה הוועדה למשיבה לבחון עמדתה בשנית, ולשקול האם נוכח הנתונים הנכונים יש מקום לשינוי עמדתה בתיק.
19. ביום 09/09/2021 התקיים דיון בנוכחות באי כוח העוררת עו"ד יגיל מרון ורו"ח עודד אילת, ובנוכחות מר רועי כהן, הבעלים של העוררת. מטעם המשיבה נכח עו"ד יוני קליינמן.
20. במעמד הדיון שבו הצדדים על טענותיהם שבכתבי הטענות.
21. לשאלת הוועדה מה היה אופי השינוי בפעילות העוררת, ענה ב"כ העוררת: "הדגש על העברת הפעילות מעובדים לקבלי משנה, כפי שמופיע בביאורים בדוח של 19, והוא בא לאחר מכן במכתבים שנשלחו לרשות המיסים. לצערנו לא התייחסו לכך בהחלטה. השינוי קרה לקראת סוף 2019. פיטורים של עובדים זה תהליך. למעט מנהל החברה בפועל, עמית. אלה דברים שקדמו לקורונה" (עמוד 1 לפרוטוקול שורות 24-28).

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

22. ב"כ העוררת התבקש להסביר מה פשר הירידה במחזורי העסקאות של העוררת בחודשים ינואר – פברואר 2020, ומסר כי: "כשהסתיים התהליך לקראת סוף 2019 של פיטורי כל העובדים והתקשרות עם קבלני המשנה, בתחילת שנת 2020 ללא קשר לקורונה נכנסו הזמנות רבות אך עדיין לא החלה הפעילות במודל החדש, אליו נערכנו תקופה ארוכה. תחילת 2020 הייתה תקופה חלשה. נכנסו במקביל הצעות מחיר והזמנות לקראת החודשים הבאים, אשר צירפתי" (עמוד 1 לפרוטוקול שורה 32, עד עמוד 2 שורה 1).

23. המשיבה מצידה, ואף לאחר גילוי הטעות החישובית במחזורי העסקאות של העוררת לחודשים ספטמבר – אוקטובר 2019, חזרה על עמדתה והטעימה: "יש בעיה בקשר הסיבתי. לעניין דיווחי ה-ESNA, אנחנו מסתכלים על דיווחי ה-ESNA של העוררת החל מחודש אוקטובר 2019, ניתן לראות ירידה מ-170,000 ₪, ל-111,000 ₪. המחזור מתייצב למרות שיש ירידה די משמעותית. בחודשים אוקטובר עד דצמבר. בשנת 2020, יש ירידה דרסטית. נוצר מצב של שתי ירידות. אחת של כ-30%-40% ולאחר מכן ירידה משמעותית יותר, שגורמת להבין כי אי אפשר לראות זאת כפעילות מייצגת ולחלף את הנתון של מחזור בסיס, לומר שזה משקף עניין שיכול להביא לקשר סיבתי. מכאן ארצה לטעון לנושא הקשר הסיבתי. המחזור אפס מקשה מאוד כשוראים בינואר 2020 מחזור אפס. זה מצטייר כעסק חדש, ואין כלים חשבונאיים לבחון את מחזור הבסיס בצורה כזו ולהשוות אותו למחזור המענק" (עמוד 2 לפרוטוקול, שורות 23-34).

24. לשאלת הוועדה השיב ב"כ המשיבה כי לא ניתן היה לערוך ממוצע חלופי שישקף את תקופת הבסיס שכן לגישת המשיבה: "העוררת עשתה שינוי ארגוני ולמעשה השינוי הזה לא יכול לבטא את פעילותה כפי שהייתה עד כה. שינוי זה הוא מבורך כמובן, אבל כשהמשיבה עורכת השוואת מחזורים, היא משווה בין אותם מחזורי העסקים. לא נכנסים מרכיבים נוספים ואלמנטים שאינם קשורים לפגיעה. לכן, ובמיוחד לאור מחזור האפס כפי שהסברתי, זה כמו עסק שהתחיל מאפס במובן החשבונאי וגם במובן המשפטי להשקפת המשיבה. לפי תיקים נוספים בהם אני מטפל, אפילו שעסק לא שינה את כמות העובדים, אלא רק את צורת הפעילות מחנות פיזית לדוגמה לחנות מקוונת, גם המשיבה באופן עקרוני כשיטה רואה זאת כשינוי בפעילות שמגדירה את העסק כחדש, מה שמקשה להשתמש במחזורים קודמים, ומסתכלת על מחזור בסיס מתוקן שמשקף את השיטה החדשה. מחזורי הבסיס של העוררת מאוד נמוכים, מה שגרם לכך שאין ירידה. יש אמירה עקרונית של המשיבה בתיקים כאלה, בלי להידרש לאיך מחזור הבסיס החדש התחיל. יש קביעה משפטית שהתחיל מחזור חדש לפי אופי וצורת הפעילות. אם הזכאות לא מוקנית, לצערנו העוררת לא נכנסת בדלת של ירידה במחזורים" (עמוד 3 לפרוטוקול, שורות 9-23).

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

25. מר רועי כהן, הבעלים של העוררת, ביקש להוסיף לטיעוני באי כוחו, ומסר כי: "אנחנו חברה פרוייקטרלית, ויש כל הזמן שיניים במחזורים מחודש לחודש. בחורף הענף כולו רגוע יותר. יש תנודתיות בהחלט" (עמוד 7 לפרוטוקול, שורות 15-17).

דיון והכרעה

26. בעקבות התפשטות נגיף הקורונה אשר החלה בחודש מרץ 2020, והמגבלות שהוטלו על המשק, הכריזה ממשלת ישראל על תכנית כלכלית נרחבת שמטרתה לסייע לעסקים לצלוח את המשבר.

27. בין יתר הצעדים שננקטו הוא סיוע לעסקים באמצעות מנגנון להחזר הוצאות קבועות. מדובר בהחלטת ממשלה שהתקבלה ביום 24/04/2020 במסגרת החלטה מספר 5015 (להלן: "החלטת הממשלה"), ואשר עוגנה בהמשך בחקיקה במסגרת חוק התכנית לסיוע כלכלי.

28. סעיף 8 לחוק התכנית לסיוע כלכלי אימץ את התנאים שנקבעו בהחלטת הממשלה לזכאות עוסק לקבלת המענק, ובסעיף 8(3) נקבע כי יש להתקיים קשר סיבתי בין הירידה במחזור העסקאות לבין ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה החדש.

29. בשל ההשפעה הכלכלית הנרחבת של נגיף הקורונה על ענפים שונים במשק הישראלי, סבורה הוועדה שבכל הנוגע למענקי הסיוע הנוכחיים, ביקש המחוקק להקל על ציבור העוסקים ולפשט את הליכי המענקים. לרוב, די לעוסק בהוכחת הירידה הנדרשת במחזורי העסקאות בהשוואה לתקופה המקבילה בשנת 2019, כדי לעמוד בנטל הנדרש לצורך קבלת המענק. עם זאת, מדובר בהנחה עובדתית הניתנת לסתירה. כאשר קיימים נתונים הסותרים הנחה עובדתית זו, מוטל על מבקש המענק הנטל להוכחת קיומו של קשר בין הירידה במחזורי העסקאות בתקופת המענק לבין ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה. ראו בהקשר לסוגיית הקשר הסיבתי את החלטות ועדות הערר בתיקי ערר 1007-21 יתד טכנולוגיות נ' רשות המסים, ניתן ביום 8.3.2021; ערר 1137-21 מ. מוסיקה פלוס בע"מ נ' רשות המסים, ניתן ביום 12.7.2021; ערר 1005-21 טי ג'אט סיסטמס 2006 נ' רשות המסים, ניתן ביום 9.3.2021; ערר 1268-21 נ.ע. הנדסה ייזמות (2001) בע"מ נ' רשות המסים, ניתן ביום 22.8.2021

30. טענתה העיקרית של המשיבה היא שבעניינה של העוררת קיימים נימוקים הסותרים את ההנחה העובדתית בדבר קיומו של קשר סיבתי בין הירידה במחזור העסקאות בתקופת הזכאות, לבין ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה. בהינתן עמדת המשיבה, עולה השאלה האם אכן נסתרה ההנחה בדבר קיומו של קשר סיבתי? לאחר שבחנו את טענות הצדדים והנספחים שהוגשו לתיק הוועדה, נחה דעתנו כי התשובה לשאלה זו היא שלילית.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

31. מעיון בנתוני הדיווח של העוררת עולה שקיימת ירידה במחזורי העסקאות בחודש אוקטובר 2019 בהשוואה לחודש ספטמבר 2019 (ירידה של כ-37%). מיד לאחר מכן, נבלמה הירידה במחזור העסקאות של העוררת, ובחודש נובמבר 2019 חלה עליה קלה של כ-5% במחזור העסקאות.

32. בכתב התשובה טענה המשיבה כי החל מחודש נובמבר 2019 חלה ירידה תלולה במחזורי העסקאות של העוררת. אף לאחר שהועמדה המשיבה על הטעות החישובית במחזורי הדיווח לחודשים ספטמבר – אוקטובר 2019 (כאמור בהחלטת בסעיף 17 להחלטה), טעות אשר שוללת מן היסוד את טענותיה ביחס לירידה שנטענה על ידה במחזורי הדיווח בחודשים ספטמבר – אוקטובר 2019, נותרה המשיבה איתנה בעמדתה ולפיה חלה ירידה חדה במחזורי הדיווח של העוררת החל מחודש אוקטובר 2019 (עמוד 2 לפרוטוקול שורות 24-25), ואין לנו אלא להצר על כך.

33. עיון בדו"ח סיכום דיווחי העוררת לשנת 2019, מלמד כי לעוררת היו ירידות חדות יותר במחזורי העסקאות. כך לדוגמה, בחודש אפריל 2019 חלה ירידה בשיעור כ-41% בהשוואה למחזור העסקאות בחודש מרץ 2019. בנוסף, בחודש אוגוסט 2019 חלה ירידה בשיעור כ-56% בהשוואה לחודש יולי 2019. חרף הנתונים הברורים, המשיבה לא טענה כי באותם חודשים (אפריל ואוגוסט 2019) חלה ירידה במחזורי העסקאות שמעמידה בסימן שאלה את שאלת קיומו של הקשר הסיבתי. המשיבה נתלתה בירידה הקלה יותר, אשר התרחשה בחודש אוקטובר, וטענה כי בשלה ניתק הקשר הסיבתי. כפי שצינו בהחלטתנו מיום 05/08/2021, איננו רואים עין בעין טענותיה של המשיבה.

34. יחד עם זאת, לעוררת ירידה חדה מאוד במחזור הדיווח לחודש ינואר 2020, אז דיווחה העוררת על מחזור עסקאות בשיעור אפס. לאחר מכן, בחודש פברואר 2020, חלה עלייה מתונה, אז דיווחה העוררת על מחזור עסקאות בסך 35,803 ₪. על אף העלייה בחודש פברואר 2020, בהשוואה לחודש ינואר 2020, ניתן להתרשם שמחזור העסקאות שדווח בחודש פברואר 2020 נמוך יותר ממחזור העסקאות הנמוך ביותר שהיה בשנת 2019.

35. הירידה החדה במחזורי הדיווח של העוררת בחודשים ינואר – פברואר 2020 מתרחשת במקביל לירידה החדה במספר העובדים שהעסיקה העוררת בהשוואה לחודשים נובמבר – דצמבר (מ-4 עובדים לעובד אחד).

36. באי כוח העוררת ציינו בדיון שהתקיים בפני הוועדה, כי הירידה במחזורי הדיווח בחודשים ינואר – פברואר 2020, מקורה בשינוי האסטרטגי שעברה העוררת בסוף שנת 2019. לטענת העוררת, באותם חודשים חלה האטה בפעילות העסקית של העוררת בשל המעבר לפעילות העסקית במודל העסקי החדש, ועל כן חלה ירידה במחזורי העסקאות שדווחו על ידה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

37. ביחס לירידה במספר העובדים שהעסיקה העוררת בחודשים ינואר – פברואר 2020, טענה העוררת כי מדובר בחלק אינהרנטי מהשינוי העסקי שעברה בסוף 2019. לביסוס טענתה, הפנתה העוררת לדוחותיה הכספיים לשנים 2019-2020 (נספח ה' לכתב הערר), שם ניתן לראות עלייה משמעותית בהוצאות לקבלני המשנה, לעומת ירידה חדה בהוצאות השכר.

38. נוכח הסבריה של העוררת, ובשים לב לעובדה שהירידה החדה במחזורי העסקאות מתרחשת באופן חד פעמי בחודשים ינואר – פברואר 2020 בלבד, הגענו לכלל מסקנה ולפיה העוררת הרימה את הנטל המוטל עליה להוכיח קיומו של קשר סיבתי. מסקנתנו מתחזקת לאור העובדה שגם בחודש ינואר 2019, דיווחה העוררת על מחזור עסקאות נמוך יחסית בהשוואה למחזורי הדיווח לאותה שנה, דבר המצביע, להבנתנו, על ירידה במחזור העסקאות האופיינית לחודש ינואר מדי שנה.

39. במילים אחרות, אנו דוחים טענות המשיבה ולפיהן אין קשר סיבתי בין הירידה במחזור העסקאות בתקופת הזכאות בהשוואה לתקופת הבסיס לבין ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה.

40. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מהעובדה שמדיווחיה של העוררת, ואף מדברי מנהלה מר רועי כהן (בעמוד 7 לפרוטוקול, שורות 15-17), עולה שהעוררת עוסקת בענף עונתי, וכי מחזורי עסקאותיה מאופיינים בתנודתיות מסוימת. עיון בדו"ח סיכום דיווח (ESNA) לשנת 2019, מגלה כי בשנה זו חלו עליות וירידות במחזורי העסקאות, אשר חלקן חדות וחלקן מתונות.

41. ביתר פירוט, בחודש פברואר 2019 חלה עלייה בשיעור כ-24% במחזור העסקאות בהשוואה למחזור העסקאות בחודש ינואר 2019. מיד לאחר מכן, בחודש מרץ 2019 חלה ירידה מתונה יחסית בשיעור כ-4%, ולאחריה ירידה חדה בחודש אפריל 2019 בשיעור כ-41%. בחודש מאי 2019 חלה עלייה במחזורי העסקאות בשיעור כ-70%, ובחודש יולי עלייה נוספת בשיעור 74%. לעומת זאת, בחודש אוגוסט 2019 חלה צניחה במחזור העסקאות בשיעור כ-56%, ולאחריה חלה עלייה בשיעור 54%.

42. בשל נתוני הדיווח של העוררת, סבורה הוועדה כי שגתה המשיבה שעה ששינתה את תקופת הבסיס בעניינה של העוררת, לממוצע הדו חודשי בחודשים ינואר – פברואר 2020. ואולם, תנודתיות ענף עיסוקה של העוררת אינה יכולה להצדיק חישוב ירידת מחזורים, וכנגזרת מכך חישוב גובה המענק, בחודשים מאי – יוני 2020 בהשוואה לחודשים מאי – יוני 2019.

43. לפיכך, השאלה שמתעוררת כעת היא מה היה צריך להיות מחזור תקופת הבסיס, באופן שישקף את פעילות העוררת לצורך הערכת הירידה במחזורי עסקאותיה בשל משבר התפשטות נגיף הקורונה. זאת, על אף חוסר הוודאות הטבועה בבחינת ירידת המחזורים בעסק שהוא תנודתי מטבעו.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

44. אמנם, כל חישוב שאינו מתבסס על מחזורי העסקאות כפי שדווחו למס ערך מוסף בחודשי הבסיסי חורג מלשונה המפורשת של חוק התכנית לסיוע כלכלי, אך מקום בו ירידת המחזורים בין תקופת הבסיס לתקופת המענק אינה נובעת כולה ממשבר הקורונה, יש מקום לערוך חישוב חלופי וזאת כדי להביא לחישוב מענק שיגשים את כוונת המחוקק. ראו בעניין זה את ההחלטה בתיק ערר 1005-21 טי ג' את סיסטמס 2006 בע"מ נ' רשות המסים; ההחלטה בתיק ערר 1026-21 נתי זיו- סטודיו זיו בע"מ נ' רשות המסים; וכן ההחלטה בתיקי ערר 1093-21 ו-1094-21 ח.ב. אייר שופ בע"מ נ' רשות המסים.

45. פסיקה בעניין דומה ניתן למצוא גם בהחלטות בתי המשפט המחוזיים בעניין חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, בפרק הפיצויים וכן בהוראות השעה שניתנו מכוחו מעת לעת בגין נזקים עקיפים. בדינים אלה נקבעה נוסחת ירידת מחזורים, בדומה לנוסחה שנקבעה בחוק התכנית לסיוע כלכלי, וגם בהם עמד המחוקק על הדרישה כי הפרש המחזורים נגרם "עקב פעולת המלחמה" או "כתוצאה מנזק מלחמה". במקרים אלה נקבע, כי במקרים מסוימים ישנה הצדקה לחרוג מהנוסחה הקבועה במקור המסמך, וזאת כדי לעמוד על הנזק שנגרם בגלל המלחמה. ראו, למשל, ע"ש (י-ם) 285/09 מנורה איזו אהרון בע"מ נ' מנהל מס רכוש וקרן פיצויים (פורסם בנבו, 01/09/2010), וכן ע"מ (תל אביב- יפו) 112/09 יעקב פאר נ' מס רכוש וקרן פיצויים (פורסם בנבו, 25/12/2011).

46. לאחר בחינת האפשרויות השונות לחישוב מחזור תקופת הבסיס, הגענו לכלל מסקנה כי דרך החישוב המתאימה ביותר לענייננו היא עריכת ממוצע. בכך יהיה כדי להתמודד עם הירידה שחלה בתום שנת 2019 ותחילת 2020 באופן הולם יותר מאשר בהחלטת המשיבה להתבסס על מחזורי ינואר ופברואר 2020 בלבד כבסיס למענק לחודשים מאי – יוני 2020; כפי שתנודתיות הכנסותיה של העוררת לא הייתה צריכה להיות בעוכריה בבחינת השפעת משבר הקורונה על פעילותה, כך העוררת גם אינה יכולה להיבנות מתנודתיות זו, באמצעות קבלת מענק המחושב ביחס לחודשים בהם מחזורי עסקאותיה נמצאים בשיאם. לטעמנו, התקופה המתאימה לעריכת הממוצע היא מחודש מרץ 2019 ועד פברואר 2020. ממוצע זה מגלם בתוכו את התנודתיות בענף עיסוקה של העוררת, וכן הירידה שחלה בחודשים ינואר – פברואר 2020. על כן, אנו קובעים כי גובה המענק לו זכאית העוררת יחושב בהתייחס לתקופת הבסיס כממוצע דו חודשי בהתאם למחזורים של התקופה הנ"ל, ולא בהתייחס לחודשים ינואר – פברואר 2020 בלבד, כעמדת המשיבה.

47. נבקש לציין כי לא נעלמה מעינינו טענת המשיבה בסעיף 3 להחלטה בהשגה, ולפיה נציגה מטעם העוררת מסרה כי העוררת פיטרה מרבית עובדיה לפני התפשטות נגיף הקורונה וזאת עקב צמצום בפעילותה שנבע מאי זכיה במכרזים אליהם היא ניגשה. ואולם, מצופה כי המשיבה, כרשות מנהלית, תתעד את הפניה אל נציגת העוררת במסמך כתוב, בו יירשמו עיקרי הדברים שנמסרו על ידי נציג המשיבה ונציגת העוררת. בהינתן האמור, לא מצאנו להתבסס על אמרת נציגת העוררת, משלא הומצא לעיוננו תיעוד מלא על אודות

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

השיחה שקיימו נציגי המשיבה עם נציגת העוררת; השאלות עליהן נשאלה נציגת העוררת; והתשובות שסיפקה בהקשר לאותן שאלות.

סוף דבר

48. לאור כל האמור, אנו קובעים כי העוררת עמדה בנטל להוכחת קיומו של קשר סיבתי בין הירידה במחזורי העסקאות בתקופת הזכאות בהשוואה למחזורי העסקאות בתקופת הבסיס לבין התפשטות נגיף הקורונה החדש. כמו כן, אנו קובעים כי שאלת זכאותה של העוררת למענק לחודשים מאי – יוני 2020, תיבחן בהתייחס לתקופת הבסיס כממוצע דו חודשי של חודשים מרץ 2019 - פברואר 2020, על פי הנתונים המפורטים להלן:

סך מחזור העסקאות לשנת 2019	₪ 1,667,954
סך מחזור העסקאות לתקופת הבסיס (ממוצע דו חודשי לחודשים מרץ 2019 עד פברואר 2020)	₪ 247,014
סך מחזור העסקאות לתקופת הזכאות - מאי – יוני 2020	₪ 160,105
שיעור הירידה במחזור העסקאות בתקופת הזכאות בהשוואה למחזור העסקאות בתקופת הבסיס	35.18 %

49. שיעור הירידה במחזור העסקאות בתקופת הזכאות בהשוואה למחזור העסקאות בתקופת הבסיס הממוצעת, אינו עולה על 40%. משכך, אנו קובעים כי לא מתקיים התנאי הקבוע בסעיף 8(2)(א) לחוק התכנית לסיוע כלכלי. כפועל יוצא מזה, אנו קובעים כי העוררת אינה זכאית למענק בעד השתתפות בהוצאות קבועות לחודשים מאי – יוני 2020.

50. סיכום של דבר:

א. הערר נדחה מהנימוקים שפורטו לעיל.

ב. בנסיבות, לא ניתן צו להוצאות.

51. נבקש לציין כי הכרעתנו בתיק זה מתייחסת לבקשת העוררת לקבלת מענק בעד השתתפות בהוצאות קבועות לחודשים מאי – יוני 2020 בלבד, ואין אנו מקבלים את בקשתה של העוררת להכריע בבקשותיה הנוספות למשיבה, אשר טרם הובאו לעיון והכרעת ועדת הערר. יחד עם זאת, מובהר כי ככל שהעוררת סבורה שהמשיבה שגתה בהחלטותיה בהשגות בבקשות הנוספות, היא מוזמנת להגיש לוועדה ערר/ עררים, בהתאם להוראות חוק התכנית לסיוע כלכלי.

מדינת ישראל
ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.
ניתנה היום, כ"ז תשרי תשפ"ב, 03/10/2021, בהעדר הצדדים.

1412-21

ראאד חגי יחיא, רו"ח
חבר הוועדה

מוחמד מולא, עו"ד
יו"ר הוועדה